

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

KEDD, 1944. JANUÁR 4
73. évfolyam 2. szám

Előfizetésben:

Évente . . . . . 840 félévre 420
negyedévre . . . . . 210 havonta 70

A Kormányzó Ur őfőméltóságánál Budapest, jan. 3.

Horthy Miklós Kormányzó Őfőméltóságánál Kállay Miklós miniszterelnök jelent meg újévi üdvözlésre kifejezve, a kormány és az ország népe nevében hódolatát és szerencsekívánatait.

A kormányelnök azután, ugyancsak újévi szerencsekívánataival tisztelgette a kormányzó hitvesénél a Főméltóságú Asszonynál.

Hová ment II. Péter király? Ankara, január 3.

Ankarából azt a világszenzációt keltő hírt közlik, hogy II. Péter király közvetlen bizalmasaival eltávozott Kairóból.

Az ut irányát vagy végcélját homály fedi, sőt az eddig teljesen ismeretlen.

Amerika a balti államok hekebelezése ellen

London, jan. 3.

A „Sunday Times” newyorki tudósítója szerint az amerikai közvélemény még mindig nem tud megbárátkozni azzal a gondolattal, hogy a balti államoknak el kell tűnniök. Még kevésbé tudnak megbárátkozni azzal, hogy Lengyelország a háboru után kedvezőtlenebb feltételek közé jutna, mint amilyeneket Németországtól kaphatott volna 1939-ben.

A megszállt Görögországban nyílt harcokra került a sor különböző politikai csoportok között

Zürich, jan. 3.

Mint a „Neue Zürcher Zeitung” londoni tudósítójának egyik jelentéséből kitűnik, a megszállt Görögország politikai táborai között a feszültség egyre jobban kiélesedett, sőt Görögország középső részén nyílt harcokra is sor került a két ellenséges tábor között. Az úgynevezett „nemzeti felszabadító arcvonal” hír szerint főként baloldali elemekből áll, míg az „Edes” nevű másik csoport közel áll Plasztirasz tábornokhoz, a volt diktátorhoz.

Törvény a sztrájk ellen

Stockholm, január 3.

Miután a kormány rendszabályai dacára egyre sürűben törnek ki munkabeszüntetések az USA területén lévő, leginkább hadicélokot szolgáló üzemekben, Rooseveltn most törvényjavaslatot terjesztett a kongresszus elé, amely a háboru tartamára mindennemű sztrájk kitörését szigorú büntetés terhével lehetetlenné teszi.

Dnjepropetrovszknál támadnak a bolsevisták

A Führer főhadiszállásáról jelentik. A véderő főparancsnokága közli.

Nikopol hidfőjénél a szovjetsapattok ismételt támadásai a német állások előtt összeomlottak, amelynek során az ellenség súlyos veszteséget szenvedett.

Dnyepropetrovszktól délnyugatra a bolsevisták több hadosztállal megismételték támadásaikat. Egyes betörések helyen az elkeseredett küzdelmek még tartanak.

Zsitomir harctérségében a kemény viadatok folyamatban vannak. Különösen Beredicev délkeleti részén került sor súlyos küzdelmekre az erősen támadó ellenséggel.

Vitebszknél tegnap is megfiusultak a gyengébb erőkkel vezetett bolsevista áttörési kísérletek. A német ellentámadással visszahódított területeket a szétugrúszott ellenségtől megtisztították.

Vitebszktől északnyugatra a német véderők a helyenkénti támadásokkal az ellenség véres veszteségével elhárították és szétverték annak készenléti állásait.

A FÜHRER ÚJÉVI SZÓZATA A NÉMET NÉPHEZ

Berlin, jan. 3

A Führer újévi szózatában, amelyet a német néphez, a nemzeti szocialisták, nemzeti szocialista nőkhöz és párttagokhoz intézett elsősorban megállapította, hogy a nemzetközi háborus uszítók, miután jóelőre lelkiileg és anyagban is teljesen fölkészültek arra, Németországnak megüzenték a háborút.

Majd így folytatta:

Amikor Anglia és Franciaország 1939 szeptember 3-án megszakították diplomáciai kapcsolataikat Németországgal, azzal kétségtelenül jelét adták, hogy a háboru fölidézését akarják, még pedig az évszázados lelki hagyományuk alapján. Különösen Anglia volt az, amely elvakultságában bizott abban, ezuttal is saját gyenge és olcsó kockázata nélkül sikeresen folytathatja évszázados gyakorlatát, ami abból áll, hogy Európában háborukat szitson, ahogy azt már több, mint 300 éve teszi. A hagyományos imperialista politika bölcs folytatói azonban megfeleltek egész sor tényről. És pedig Először is ebben a háboruban teljesen megváltozott a helyzet azáltal, hogy Anglia, nem tudta az erők gyakorlati egyensúlyának beállítását mint haszonélvező és

mint a saját háborujának eredményét elkönnyvelni, hanem azt csak a bolsevizmus segítségével, érthette el. Ezért majd hosszú ideig nem áll fönn az európai erők úgynevezett egyensúlya, hanem Európa megvédése a bolsevizmus veszedelme ellen, a kontinens domináló erejétől függ.

Anglia — mondotta továbbá a Führer — nem zsonglöködhet ezen túl is és nem tarthatja meg az erők egyensúlyát szövetséges erőkkel, mert nagy nemzetek harcában Anglia, mint hatalom, nem játszhatja tovább is a saját képére teremtett szerepet. A bolsevizmussal vagy az USA-val kötött szövetségben annak a kettőnek nincs szükség Angliára, de azok nélkül Anglia nem folytathatja évszázados, hagyományos politikáját. A zsidó háborus uszítóknak sem az a céljuk, hogy Anglia megtarthassa pozícióját, mint nagyhatalom, hanem az, hogy egész Európát, tehát Angliát is bolsevizálják. Abban a szövetségben, amelyet Anglia az ördöggel kötött, utóléri a végzet, mint mindenkit, aki a lelkét a sáttánnak eladta. Ami Németországot illeti, — csak a mi népünk tudja, Európa fennállását biztosítani. Németország összeomlása a kontinens elpusztulását jelentené, amely mögött kétezerévnnyi hagyományos kultúra áll, aminek helyébe a bolsevizmus lépne annak rémségeiről

Delolaszország arcvonaláról csak helyenkénti harctevékenységéről érkeztek jelentések.

Az Adriai-tenger Mljet szigetét a német haderők, a haditengerészet támogatásával megtisztogatták a bandáktól.

A német Birodalom fővárosát vasárnap a kora regeli órákban nagyszámú angol bombázó repülőgép támadta. Célzás nélkül ledobott robbanó és gyújtó bombák nyomán több lakónegyedben károk keletkeztek, leginkább lakóházakban. Egyes zavarkeltő repülők a Rajna-Weszfalen területre is dobták bombáikat. A légvédelmi tüzértég, eddig beérkezett jelentések szerint, lelőtt 30 ellenséges négy-motáros bomházót.

A karácsonykor nagy Páris város ellen vezetett bombatámadás alkalmával lelőtt ellenséges repülőgépek száma, végleges jelentés szerint 19 ról 31-re emelkedett, közülük 29 négy-motáros amerikai bombázó.

pedig csak az alkothat magának fogalmat, aki a bolsevista Keletet ismeri. Már régen hangoztattam, hogy ebben a küzdelemben nem azért folyik a harc, mint az előbbieken, hogy győzők és legyőzöttek kerüljenek ki belőle. Azt most az új év alkalmával kötelességemnek tartom ismételtelen és különösen hangsúlyozni. Nincs hatással reám az angol hivatalos politika gyűlölete. Mértékadó angol politikusok azt kívánják a német nemzet legnagyobb részét kell irtani: a német gyermekeket, úgy mint a lengyeleket el kell ragadni, a Szovjet Unióba vinni, hogy ott bolsevistákká neveljék, ami egyenlő a halállal: tíz millió német munkást Szibériába szállítani, a német nemzetet az angol érsekekszabta büntetés szerint a jövő évtizedben a bolsevistákna kiszolgáltatni; hogyha az angol sajtó azt írja, ezuttal nem kell tekintettel lenni az igazságra, a beteges humanistaságra, arra sem, hogy Anglia és Franciaország támadta meg Németországot és szétkel darabolni, meg kell büntetni, hogy évszázadok mulva sem emlékedhessék föl újból akkor az bizonyosan őszinte kívánságuk megnyilatkozása, — de még nem véglegesen sorsdöntő.

De ha nem is hallottuk volna arról a valóban sáttáni angol gondolkodásmódról, tudtuk mi lett volna a sorsunk és Európa végzete, ha nem készülünk volna föl fegyverrel, hogy létünk elleni támadást visszaverjük. Világos előttünk, ez a harc nincs tekintettel valamennyi előző viadatok humanista eszméire és a végén nem lesznek győzők és legyőzöttek, hanem csak, akik túléltek és elpusztultak.

A Führer szózata további során kiemeli, hogy a német nép ime már több, mint 4 éve emberfölkötti kitarással rendületlenül állja a harcot, és országa területéből még csak négyzetkilométernyit sem vesztett. A hozott áldozat mérhételtenül nagy, de megéri, mert a feladat: győzni! Az angolok és amerikaiak Nyugat felől invázióval fenyegetnek. Hát csak jöjjenek! Méltó fogadtatásban részesítjük őket mondotta a Führer. Szárazföldi véderőink, a tengerészet és az SS csapatok hőseinek nincsen párja széles a világon.

Megjön a megtorlás ideje is azért, hogy ártatlan asszonyokat, gyermekeket, műemlékeink nagy részét pusztították el, városainkat romokká bombázták. A nemzeti szocialista államvezetőség fanatikus elhatározással úgy döntött, hogy a küzdelemben a végső következményekig kitart.

Végül dicsérőleg emlékezik meg a Führer a sok millió német asszony és leány, valamint ifjak arcvonal mögötti lelkes, áldozatkész munkájáról és annak ütemét az élet legnagyobb szerű ítmusának nevezi.

Néhány őszinte szó a külföldi munkástáborokról

(B. L.) A Németbirodalmi dolgozó külföldi munkások, mint tudjuk, legnagyobb részét táborokban nyerték elhelyezést. A Német Munkaerővel, a szociális gondoskodásáról messzi földön híres DAF munkaerő-hivatalának főnöke, Franz Mende a külföldi összekötő férfiak birodalmi összejövetelén mondott beszédéből idézzük az alábbi érdekes részleteket:

„A német munkaerővel, a DAF legfontosabb feladatai egyikének tekintik a külföldi polgári munkaerők mentől gondosabb elhelyezését, elszállítását. Az elérendő cél: valamennyi külföldi munkaerő lakótáborokban való tömörítése. A lakótábor nem tömegszállítás és nem is szabad tömegszállásá fajlulnia. Németország már a háboru előtt is nagyon sokszor lakótáborokban helyezte el a maga munkásait. Megmutatkozott, hogy a munkások gondozása lakótáborokban a legkönnyebb, de a legeredményesebb is. Egy-egy lakótáborban alapelszervező népség szerint szervezzük a munkásokat. Egy-egy nép-csoport élén az illető néphez tartozó táborvezető (Lagerführer) áll; az össztábor parancsnoka egy német főtáborvezető (Oberlagerführer).“

„Jelenleg két millió hétszáz ötezer munkást gondoz a DAF, huszonegyezer közös táborban. Ebben a számban a külföldi munkaerők nagyrésze nem foglaltatik bent, mert a háboru okozta nehézségek miatt a táborok építése csak lassan halad. Sok külföldi munkás magánlakásokban lakik.“

„A munkások elhelyezéséért ellátásáért és gondozásáért a gyár üzemvezetője tartozik felelősséggel. Kéz- és kézművesipari üzemekben alkalmazott munkások elhelyezéséről vagy az üzemek közösen gondoskodnak, vagy pedig a város illetve a község veszi kezébe az ügyet. Csak ha ez nem lehetséges, akkor vállalja magát a DAF a tábor felépítését, megszervezését és vezetését.“

„A tábori élet, amennyire ez csak lehetséges, az egyes nép-csoportok keretén belül a hazai szokásoknak megfelelően bonyolódik le. A táborokon belüli szabadidő-kitöltésről az egyes nép-csoportok maguk gondoskodnak.“

„A tábor gondozásáért és ellátásáért, fegyelméért és rendjéért a német táborvezető tartozik felelősséggel. A táborrend megszabta kereteken és határokon belül az egyes nép-csoportoknak tag lehetőségeik nyílnak a maguk belső életének a hazai szokások szerint való alakítására. Az egyes nép-csoportokhoz tartozó férfiak rendjéért és fegyelméért a maguk kebeléből választott szoba- és barakkvezetők, valamint tábori összekötő férfiak (Lagerverbindungsleute) intézik. A külföldi tábori összekötő férfiak száma eddig összesen 42.000, az alsóbb vezetőké 100.000.“ (A 22.000 tábor mindegyikére tehát 2 összekötő férfi és 5 alsóbb vezető jut átlagban.)

„A táborbeli állapotokat — a helyi szolgálati helyeken felül — a DAF központi felügyelősége (Zentralinspektion) végzi. A központi felügyelőséget teljes hatalommal ruháztuk fel, úgyhogy a helyszínen és azonnal intézkedhetik az esetleges hiányok vagy visszasságok pótlásáról és kiküszöböléséről.“

„Emberek tömeges együttélésénél mindig fennáll a fertőző betegségek veszélye. Ezért a DAF arra törekszik, hogy minden tábornak meglegyen a maga külön tábori orvosa. Erre a célra újabb, külföldi orvosokat is alkalmazunk. Minden táborban 50 szoba után egy betegszobát kell be-

Ifjú Horthy Miklós szövege a délamerikai magyarokhoz

Budapest, jan. 3.

Amíg ifj. Horthy Miklós Dél-Amerikában az ottani magyarok közt élt, szeretettel nagy megbecsüléssel övezték, mert ő is gondozójuk, istápolójuk volt. Mint egy nagy család feje összetartásra, békés egyetértésre buzdította őket a magyar haza boldogulása érdekében.

Ifj. Horthy Miklós most ujév napján is megemlékezett délamerikai magyarjairól és szöveget intézett hozzájuk. Szövegében megemlé-

zett arról, hogy Magyarország nem akarta a háborút, de nem térhetett ki előle, amit a lelkiismerete is követelt. Új más világ készül és abban az ezeréves szenvedés után a jog és igazság alapján Magyarországnak az őt megillető méltó részének kell kiutálnia. Az igazságnak, a jognak győznie muszáj az erőszak, az elnyomatás fölött! Ezért fohászkodik a Mindenhatóhoz és ezért fohászkodjanak a világ bármely részén élő magyarok — fejezték be szövegét ifj. Horthy Miklós.

A Honvédválogatott Becskereken

Becskerek, jan. 3.

Ritka sportélményben lesz része Becskerek lelkes és kitartó sportközönségének kedden délután 2 órakor. Látni fogja becskereki pályán a magyar labdarugás kiváló képviselőit. A csapatban a nagyválogatottak hat tagja játszik, a többi játékos pedig az elsőosztályú csapatok állandó tagja. A csapat a következő összeállításban játszik:

Szekeres (Csepel) Kónya (Gamma), Balogh II (Ujpest), Kiss II (Salg. BTC), Balogh I (Biszka), Széphegyi (Ujpest), Lukács (Ferencváros), Kiss I (Ferencváros), Deák (Szentlőrinci Honvédcsapat).

rendezni. Itt állandóan egy szanitéc tartózkodik. Az orvos a táborban rendel, úgyhogy a külföldi munkások gyors orvosi segítségben részesülhetnek, ha szükség van rá.“

„A táborok betegállománya nem haladja meg a német üzemek békébeli betegállományát.“

„12 hónap alatt 47.000 német és külföldi táborlakó részesült védőoltásban.“

„Mióta a terhes asszonyokat rendelet értelmében nem küldik szülésre haza, a DAF külföldi munkásnők és munkásasszonyok részére szülőotthonokat, csecsemőotthonokat és gyermekkerteket rendezett be, lehetőleg az üzemekben magukban. Ahol ez nem volt lehetséges, az otthonokat és gyermekkerteket az üzemhez oly közel rendezték be, hogy az anya gyermekét bármikor elérhesse. Ilyen módon a külföldi munkásnők a lehető legkisebb munkaidő- és teljesítményvesztéssel tehetnek eleget anyai kötelességeiknek.“

„Külön szeretnék rámutatni a külföldi munkások kielégítő, izletes és a hazai szokásoknak megfelelően elkészített étkezésére. E téren Németország mindent megtesz, hogy a külföldi munkások jogos kívánságainak eleget tudjon tenni. Ezért szakácsok részére állandó tanfolyamokat rendezünk, amelyekben szakavatott kezek vezetik be őket a rájukbízott külföldiek gyomra titkaiba. Igen nagy számban alkalmazunk külföldi szakácsokat is. Egy-egy konyhára gyakran 10–12 nemzet is esik, úgyhogy mindegyiknek teljesen eleget tenni nem mindig lehetséges. Ennek ellenére a munkások legnagyobb részét sulygarapodást mutatnak fel a Németbirodalomba való megérkezésük óta. A külföldi munkások a német tábori adagokat kapják, tehát többet, mint a „közönséges“ német fogyasztók.“

„Ruházati cikkeivel és cipővel bizony nehezebbre esik ellátni a külföldieket, úgyhogy a DAF kész örömmel támogatja az anyaországoknak munkásaik ruhajelöltésére és lábvelővel való ellátására irányuló minden kísérletét. Az év pamutgyűjtése legnagyobb részt a táboroknak jutott osz-

AK), Devecseri (Z. Danuvia), Patkoló (Gamma).

Ellenük a Hajrá csapata áll ki, egy két posztion megerősítve a vidéki játékosokkal. Ezen a mérkőzésen fog elválni, hogy a Hajrá csapata valóban az a komoly értéket képviselő csapat, amilyennek nagy számú szurkolói tartják. A Hajrá-csapatának eddig komoly ellenfele nem igen akadt, most fog vizsgálni, reméljük fiaink nem fognak szégyent hozni a bánáti magyar labdarugásnak.

Belgrádban 8:0 (4:0) győzött a Honvédcsapat.

tályrészeül. A DAF, ha a szállítások megakadnak, közbelép, hogy az egyes kontingensek mégis idejében érkezzenek meg rendeltetési helyükre.“

„A munkások napi szükségletének ezernyi apró cikkénél sem könnyebb a helyzet. Hiszen magának a német polgári lakosságnak ilyenemű cikkeivel való ellátása is csak a háboru megszabta igen szerény körülmények között lehetséges. Különös nehézségek lépnek fel akkor, ha munkaerő-átcsoportosításokat hajtanak végre és egyes vidékeken hirtelen nagy tömegben vetnek be külföldi munkaerőket. A DAF e nehézségek ellenére is több száz ezer borotvapengét és félmillió fésűt, fogkefét, fogport stb. bocsájtott a táborok rendelkezésére.“

„A táborok szabadideje megszervezésével kapcsolatban néhány számra szeretnék csak rámutatni. A külföldi munkások szociálpolitikai és politikai oktatására összesen hétszázötvenezer példányszámban 21 különböző nyelven megjelenő tábori újságok és folyóiratok szolgálnak. Tábori könyvtárak berendezésére a DAF 1943-ban 235.000 könyvet és 350.000 brosúrát bocsájtott rendelkezésre. A több ezer tábori ének-tánc- és zenecsoporthoz felszerelésre a DAF egyidejűleg 90.000 daloskönyvet, 27.000 hanglemezt és 5000 zeneszerszámot bocsájtott rendelkezésére. Ez utóbbi számban a 60 nagy tábori zenekar teljes felszerelése nem foglaltatik bent. Az utolsó nyolc hónapban 4940 rádiókészülék, az utolsó hat hónapban pedig 11.000 sporteszköz bocsájtott a külföldi munkások rendelkezésére. 1943-ban 1.020.000 kis nyelvkönyvecskét osztottak ki. 3805 nyelvtanfolyamon 167.400 munkás vett részt. A nagyfilmelőadások havi átlaga 1550, a keskenyfilmes előadásoké több, mint 18.000. A sportegyletek száma több ezer, a tábori otthonok és lokálok száma 3000.“

„De nemcsak a munkások szabadidejéről gondoskodik a DAF illetve a KdF. A hivatási továbbképzésre is nagy súlyt helyezünk. Ifjunak, öregnek egyaránt lehetősége nyílik az önképzésre. Ha kiváló képességekkel rendelkeznek, senki sem zárja el előttük a felemelkedés útját.“

A brit kereskedelmi tengerészek vállalják az invázióval kapcsolatban rájuk háruló feladatokat

Liesszabon, jan. 3.

A brit kereskedelmi tengerészet tisztjei és hajósai, valamint a hajózási vállalkozók szerződést szövegeztek meg, amelyben kijelentik, hogy jóakarattal fognak végezni minden olyan feladatot, amely az európai invázió megkezdésekor rájuk hárul. A szerződés a kapitányok, tiszték és hajósok részére azt a kötelezettséget írja elő, hogy — ha a hadműveletek szempontjából szükséges — hajójukon tovább folytatják a szolgálatot, szabadságukat később veszik ki és más hajón is szolgálatba állnak a „második arcvonal“ érdekében. (MT 1)

Politikai nagytakarítás Argentínában

Liesszabon, jan. 3.

Argentina bel- és külpolitikai életének, az országépítés munkájának kerékkötője a számtalan politikai párt. Alig néhány képviselő már pártot alakított és a nemzetgyűlésen a kormány munkáját hátráltatták, zavarták. Választások alkalmával féktelen agitáció folyt és ennek révén lehetetlen emberek jutottak a szóhoz, akik nem a haza, a nemzet érdekeit szolgálták, hanem egyéni célok elérésére törekedtek.

Az Argentin államelnök Ujév napján bejelentette, az áldatlan állapotnak úgy akar véget vetni, hogy összes politikai pártokat megszünteti. Ezzel kívánt boldog új évet Argentína népének a boldog és szebb jövő érdekében.

A másik nagy újévi meglepetés az államelnöknek, hogy az összes iskolákban újból elrendelte a vallásoktatás főlétét, ami egyuttal hadüzenetet is jelent a bolsevista eszmék terjesztésének.

Mérlegképes 1396
könyvelőt
azonnali belépésre keresek.
Csak idősebb egyén jöhet számításba
Eck hajóvállalat
Korona utca 47. szám.

Gyakorlott, erélyes, megbízható,
lehetőleg több felnőtt családú
béres gazdát,
1365 valamint egy szakképzett
fraktorkészítőt alkalmaz
Balogh Antal gazdasága, Szaján.

Kifutófiút
12–14 éves korig
keresek azonnalra
Deutscher Volkskeller:
1409 **Anton Simon**

Kelmefestő 1377
és vegytisztító
üzlettemmel átköltöttem
a saját házamba.
SEZENESSY LÁSZLÓ, Pancseva,
A. M. Guttenbrunn (Cara Lazara) u. 17.

Munkát keres
gépész kisebb üzembe és két
stabil fűtő hosszabb gyakorlat-
tal, akár automatikus kazánnál is
Érdeklődni a villanytelepportásánál 1418

HIREK MAGYAR GAZDASÁG

A baromfitenyésztés fellendítésének eszközei

Ha az ember a vidéket járja és megfigyeli a baromfitenyésztést, azt látja, hogy a baromfiakra a legtöbb helyen — a nagy uradalmi tenyészeteket kivéve — nem fordítanak semmi gondot. Nem törődnek sem elhelyezésükkel, sem a takarmányozásukkal, sem a betegségek elleni megvédésükkel. Így magyarázható, hogy egyedül csak a Dunántúl a legutóbbi kimutatás szerint 2041 baromfipestissel fertőzött község van. Ez csak a bejelentett községek száma. A fertőzöttek valószínűleg több, mert nem mindenütt jelentik be a baromfijárványt.

A betegségek által előidézett veszteségeken kívül a pusztulás legnagyobb oka a helytelen ólázás vagy az ólázás teljes hiánya.

Ujaim alkalmával igen sokszor látom, hogy

A baromfiak a legnagyobb hidegben, a legzimankósabb időben a fákra töltik az éjszakát, hozzá még rendszeren éhgyomorral

mert igen sokan azt hiszik, ha az állat egész nap künn jár, megfelelő mennyiségű táplálékot is szed fel, estére éppen ezért nem etetik meg őket és így azok üres gyomorral kénytelenek a hosszú éjszakát a szabadban tölteni. A baromfiakat, madarokat, melyeknek testhőmérséklete 40 fok, rendszerint nem a hideg öli meg, hanem az, hogy üres gyomorral kénytelenek a hideget elviselni.

A baromfinak estére olajos magvakat, kukoricát kell adnunk és jó ólat,

akkor nem történik azokkal semmi baj még a legnagyobb hidegben sem.

A fellendítés másik módja, amire most van alkalom, a tanfolyamok mennél szorgalmasabb látogatása, hallgatása, az ott előadott gyakorlati fogások elsajátítása. Ezt be lehet vinni a falusi gazdasági iskolákba is, már ott tanulja meg a jövő nemzedék megbecsülni a baromfit és annak értékét.

A fajlakkal való nemtörődés

Vidéken járva, azt látjuk, hogy megint csak kivéve a nagy baromfi-gazdaságokat, ritkán látunk kúsgazdák kezén tisztavérű állatokat, hanem keveréket találunk, mely nem igazodik a tenyészközpontok beosztásához sem és így a vérfelújító anyag beszerzése is nehezebb, az értékesítés is körülményesebb, mert a kereskedők csak egyöntetű, egységes árut keresnek és fizetnek meg jól. Természetesen vannak e téren is kivételek, ahol bizonyos vidékeken csak márkás árut tenyésztenek, nevelnek, tartanak és visznek piacra. Ennek nagyobb az értéke, nagyobb a kelendősége, keresettebb és mindig könnyebben, jól értékesíthető.

Fontos tehát, hogy általánosabb keresett árut termeljünk, a legjobbat.

Vérfelújításra a legjobb anyagot, a leghibzatosabb helyről törzskönyvezett tenyésztehből szerez- z k be,

a hitvány, selejt anyagot selejtez- zük, távolítsuk el a többi közül, mert lerontja a tenyészet értékét, de fontos, hogy megfelelő selejtezést is eszközöljünk, különösen beteleltetésekor, az öreg, nem tojó, rosszul tojó, rosszul kolló, kevés tojást termelő egyedeket javítsuk fel, hizlaljuk meg és selejtez- zük. Rokonokat ne tartsunk, különösen ne vérrokonokat. Éppen ezért a

Kakasokat két évnél tovább semmiesetre se tartsuk meg tenyésztehből...

Ne mulasszuk el a betegségeket, azok gyanúját azonnal az illetékes állatorvosnak bejelenteni, hogy a betegség mibenléte mielőbb megállapítható legyen és így a védekezés is mielőbb fogantatható legyen (oltás, gyógykezelés, szabályszerű megsemmisítés, fertőtlenítés stb.) Ne takarékoskodjunk az állatorvosi költségekkel, ha a betegséget elhallgatjuk, terjesztjük ezáltal a betegségeket, magunknak és másoknak okozunk tetemes kárt és büntetésnek tesszük ki magunkat.

Gyimesi vadvirág

1381

A BMKSz nagybecskereki fiók III. külkerületi ifjúsági alosztálya 1944. évi január 8-án, és 9-én este 7 órai kezdettel a KELEMEN-féle vendéglő nagytermében közkívánatra megismélti a

»Gyimesi vadvirág«-ot

Népszínmű 3 felv. Jegyek elővételben a BMKSz becskereki fiókjában kaphatók

Tizezer angol nő kötött házasságot kanadai katonával. A „Stockholms Tidningen” londoni jelentése szerint legalább tizezer angol nő lépett házasságra ezidő sze-

rint Angliában állomásozó kanadai katonákkal. Arra számítanak, hogy ez a szám a háború végéig még jelentősen emelkedni fog, mert állandóan új kanadai csapatkötelékek érkeznek Angliába.

„Gyöngykaláris”

Az 1943 december 22-re kitűzött és elmaradt előadást 1944 január 5-én szerdán este 7 órai kezdettel tartják meg a Városi színházban. Az e napra kiváltott 2. sz. sárga jegyek ezen előadásra érvényesek

Uj fájdalomcsillapító szer. Berlinből jelentik: Az orvostudomány legfontosabb feladatai közé tartozik a fájdalom kiküszöbölése. Sok betegség majdnem megoldhatatlan feladatot ró az orvosokra — bár az utóbbi évtizedek kutatómunkája olyan eredményeket ért el, amelyenre a múlt században még gondolni sem mert a tudomány. A legújabb fájdalomcsillapító Dolatin néven ismeretes. Alkalmilag azonnali hatással megszünteti a legerősebb és legmakacsabb fájdalmakat is, amellet semmilyen káros mellékhatása nincsen, s így jóval értékesebb, mint az ópium és származékai.

ERŐSÍTSE SZÖVETKEZETI MOZGALMAINKAT

Támogasd a szövetségi eszmét, hogy ki tudja képezni a fiatal magyar kereskedőnket.

Az első német-angol fogolycsere részletei

Berlin, jan. 3.

A külügyi hivatal az utóbbi hónapokban tárgyalásokat folytatott az afrikai és nagybritanniai fogolytáborokban levő súlyosan sebesült német katonáknak, az egészségügyi szolgálat tagjainak és beteg kereskedelmi tehereszeknek német hadifogságban levő súlyosan sebesült brit katonákkal és egészségügyi szolgálatosokkal való kicserélése érdekében. A tárgyalások eredményeként a napokban elsősorban több mint 5000 német katona tér vissza Németországba.

A súlyosan sebesült katonák kicserélése a következő módon történik: Október 18-án két német kórházhajó és két német személyszállító hajó érkezett Oran elé, hogy másnap fölvegyék az Észak-Afrikából hazaszállítandó 3876 német katonát. Október 19-én az angolok Göteborgban 331 súlyosan sebesült, egészségügyi katonát és tengerészt adtak át ugyanakkor ugyancsak Göteborgban 4344 brit súlyosan sebesült, egészségügyi katonát és tengerészt adtak át az angoloknak. Október 26-án Barcelonában 1061 súlyosan sebesült német katonát és egészségügyi szolgálatost cserélnek ki 1033 brit súlyos sebesülttel és egészségügyi katonával.

A csere lebonyolításában résztvevő hajókat biztosító hadihajók kísérik és mindegyik hajón a nemzetközi Vöröskereszt egy-egy szemléges megfigyelője utazik. A tárgyalásokat a svájci kormány vezette és a műszaki végrehajtásnál a svéd és spanyol kormány támogatta. A második világháborúban ez az első német-angol fogolycsere. 1941 októberében megkísült az akkoriban tervbevetett csereakció.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, akik felejtethetetlen férjem, apánk, fiam és testvérünk

Kaip Ferenc

lakatos

elhalálózása alkalmával részvétellel felkerestük és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek különösképpen a vasúti műhely vezetőségének, a tűzoltótestületnek és munkatársainak ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

A Duce fogságának és kiszabadításának regényes története

A Palazzo Veneziától a Gran Sassoig

IRTA: LUIGI R. NERVETTO

Szeptember 8.

Szeptember 8-án a délutáni órákban az amerikai rádió jelentette, hogy aláírták az olasz fegyverszüneti szerződést, Olaszország kapitulált. A „professzor” néven ismert kém már öt nappal előbb tudta, mikor publikálják a szerződést, ennek alapján nagyon valószínűnek kell tartanunk, hogy a német hírszerző iroda ugyancsak tisztában volt a helyzettel. A németek valószínűleg mindenről tudtak, mégis kénytelenek voltak bizonyos mértékig figyelembe venni a Badoglio-kormány magatartását. Szeptember elsején például római német nagykövet még ezt a táviratot küldte Berlinbe:

— Ma beszéltem Guariglia olasz külügyminiszterrel. Biztosított arról, hogy a Badoglio-kormány, mint eddig, a jövőt illetően is szilárd elhatározással folytatja a harcot Németország oldalán, semmiféle körülmények között nem kapitulál. Minden erőmet latba vetem, hogy ez a kormányerőmet latba vetem, hogy ez a kormány-elhatározás tettekben is megnyilatkozzék.

Szeptember 3-án, amikor a kapitulációs szerződést már aláírták, a német nagykövet még mindig a következőket jelentette:

— Badoglio tábornagy magához hivatott és közölte, hogy az olasz nemzet és haderő szilárdan a kezében van. Tekintettel a Kalabriában történt angolszász partira szállásra, a következőket közli: önöket, szövetségeseinket tettekkel fogom arról meggyőzni, hogy nem volt helyes velem szemben bizalmatlankodni. Az természetes, hogy nagy az olasz nép, különösen az olasz nők békevágya, de harcolni fogunk sohasem fogunk kapitulálni!

Szeptember 4-én ezt jelenti a német nagykövet:

— Megbeszélést folytattam Ambrosio tábornaggal, az olasz haderő főparancsnokával. A tábor nagy panaszkodott, hogy nem bízunk benne, pedig erre semmi okunk sincs. Ő, a főparancsnok ma is telve van azzal a szilárd elhatározással, hogy a harcot folytatják. Arra kért, érvényesítsem befolyásomat a német katonai szerezpekkal, hogy barátságos eszmecsere történhessék.

Szeptember 8-án délután 5 óra 45 perckor sugározta világgá az amerikai rádió az első hírt a fegyverszüneti szerződésről. A római német nagykövet ekkor felhívta Roatta tábornokot, az olasz haderő vezérkari főnökét és megkérdezte, milyen jelentőséget kell tulajdonítani az amerikai rádió-jelentések. Roatta tábornok így válaszolt:

— Ez az amerikai rádióhír nem egyéb, mint gyalázatos propagandahazugság, amelyet felháborodással visszautasítok.

Német gyorsnászád Santa Maddalena partjai előtt

Az olasz külügyminiszter helyettese, Rosso követ ugyanezt

válaszolta a német nagykövet érdeklődésére, kijelentette azt is, hogy az otromba álhirt haladéktalanul meg fogja cáfolni. Alig két órával ezután szeptember 8-án este 7 órakor Guariglia külügyminiszter magához kérte a német nagykövetet és a következőket jelentette ki:

— Közölnöm kell önnek, hogy Badoglio tábornagy a kilátástalan katonai helyzetre való tekintettel kénytelen volt fegyverszünetet kérni.

Hogy a németeket mindezek ellenére sem érték váratlanul az események, bizonyítja az a tény, hogy Santa Maddalena szigete előtt már másnap a hajnali órákban német gyorsnászád jelent meg. Nyugat felől közelítette meg a szigetet a német gyorsnászád, a melynek fedélzetén husz ember lehetett. Még majdnem teljesen sötét volt, amikor a naszád megközelítette a sziget partjait. A motorok éles berregése elhalkult már, a naszád lassította futását, amikor északi irányból füstoszlop jelent meg és gyorsan kirajzolódtak a hajnali félhomályban egy hadihajó körvonalai. A Monte Blembo cirkáló haladt végig a partok mentén; az események arra

vallanak, hogy a németek nem voltak értesülve ennek a hadihajónak kiküldéséről és arról, hogy a nyugati part is hadihajók őrizete alatt áll.

A Monte Blembo reflektorai kigyulladtak, a német gyorsnászád két reflektor fénycsóváinak közep pontjába került. Nyomban ezután figyelmeztető ágyulövés dördült el a cirkáló fedélzetén. A német gyorsnászád motorjai újból hangosabban zúgtak, a naszád lassan oldalt fordult, ebben a pillanatban loccsanás hallatszott, a víz felületén buborékok sora futott végig, egyenesen a Monte Blembo felé. A gyorsnászád torpedót lőtt ki a hadihajóra.

A Monte Blembo az utolsó pillanatban fordult feloldalt, hogy elkerülje a torpedót. A német gyorsnászád közben már dél felé irányította orrát és teljes gyorsasággal siklott tovább a tengeren. Amire az olasz tengerészek meglepetésükből magukhoz tértek, a gyorsnászád messze járt már. A törekeny kis német hadijármű legénysége természetesen nem gondolhatott arra, hogy felvegye a harcot a páncélos cirkálóval.

A Monte Blembo parancsnoka, Lott de Vallo kapitány további parancs nélkül kétszáz tengerészt szállított partra és kiküldte őket a Duce őrizetére. Csak amikor a partraszállás már megtörtént, akkor küldött részletes rádiójelentést a hadügyminisztériumba. Anrico tábornoknak a történetéről.

(Folytatjuk).

A magyarországi szerb kérdés balkáni gyökerei

A magyar történettudomány az utóbbi időben egyre inkább arra az álláspontra helyezkedik, hogy a magyarországi nemzetiségek öntudatosítása nem csupán a XVII. század utolsó éveiben indul, hanem — első sorban a szerbeknél és románoknál — régi bizánci hagyományokból fejlődött ki és a sajátos vallási és egyházi előfeltételek ezeknél a népeknél a nyugatiaktól eltérő viszonyokat alakítottak ki. Így a Magyarországra menekült szerbek nemzeti öntudata is a török világban kialakult szerb nemzeti egyház privilégiumaiban gyökerezett. Hadrovics egy tanulmányában adatszerűen fejti ki ezt a nézetet s bizonyítja a felfogás helyességét. A szerb egyház az oszmán birodalomban mint vazallus állam működött, bíraskodási, adománygyűjtési és más privilégiumai voltak, sőt még bizonyos tekintetben önálló külpolitikát is folytatott. Ez az önálló „külpolitika” természetszerűen következett abból a vágyból, hogy a keresztény nép szabadulni igyekezett a pogány világból és ott keresett segítséget, ahol támogatást remélt. Így a századok folyamán hol az oroszoknál, hol Velencénél vagy a Habsburg birodalomban.

Hadrovics László a magyarországi

nemzetiségi kérdés balkáni gyökereit tárja fel tanulmányában és a felsorolt adatok alapján teljesen sikerül is a meggyőzés és a kérdés megvilágítása. Pontról pontra haladva bizonyítja a szerb egyház viszonyainak bizánci alapjait a török uralom alatt és tárja fel azokat a gyökereket, amelyek a Magyarországon menedéket kapott szerbséget balkáni hazájához kötötték. I. Lipót diplomái egy bizánci, teokratikus elveken nyugvó és török állami viszonyok közé beágyazott hűbéres kormányzati rendszert telepítettek át nyugati államrendszerbe és nyugati vallási viszonyok közé. Mindez tisztán kiténik Hadrovics tanulmányából. De kiténik az is, hogy míg a szerbek szabadulást kerestek az oszmán uralom alól (amely vallási és nemzeti életükbe nem nyúlt úgy bele, mint a romantikus történelem eddig tanította) szívesebben fordultak keletre, a szláv rokonokhoz, mint Nyugatra, de kiténik az is, hogy ez a Nyugat sem mindig a keresztény elveket tartotta szem előtt a felszabadításnál, hanem igen sokszor csak a nyers imperializmus és nem az eszmei meggyőződés vezette délkeleti hadjáratait. Hadrovics bizonyítja, hogy az oszmán uralom alól kikerülő szerb nép rája sorsában sokkal

mélyebb szinten állott, mint a nyugati polgárság, de nem szabad arról sem elfeledkeznünk, hogy a nyugati jobbágyors sem jelentette az ideális jogi rendezettséget a népek életében. A szerb nép mélykultúrájában olyan műveltséget őrzött meg (népköltészet), amelyet később Európa nagy szellemei is megcsodáltak s ha a Balkán nem is mutatott fel olyan magasfokú műveltséget, mint a Nyugat, viszont boszorkányperekről és szent inkvizíciókról sem tudunk. Szerettük volna, ha az árnyodal feltüntetése mellett a Balkán emlegetésénél Hadrovics valamit felmutatott volna a derűs oldalról is, hiszen jól tudjuk, hogy török és bolgár testvéreink is mennyire tiltakoznak a Balkán emlegetésével kapcsolatban az egyoldalú „nyugati” beállítást ellen. Ezzel persze nem vontuk kétségbe azt, hogy az itt menedéket talált és a rájasorsból szabadult szerbek nem kaptak volna jobb sorsot s ezzel nem épen Magyarországról indult volna ki ujkori művelődésük a régi hazában maradt nemzetmag felé.

A megszüntetett ponyvairodalom

Felmérhetetlen az a kár, amit a ponyvairodalom okozott évről évre az olvasásra szomjas nép lelkében. Valóban elérkezett az ideje, hogy végre tüzre kellett vessék és elpusztítsák a mérgezett tartalmu fércműveket, amelyekért pedig, ha csak tízfiliért számítanánk darabjéért, napi 10.000 pengőt dobott ki az olvasóközönség. Silány írásmódban tárgyalt az az „irodalom” a kémek, a detektívek, a légionisták, a bohémek, a vezérigazgatók, a gépirók, a bűnözők együgyű problémáit és kalandjait. Nem volt ez irodalom sem nyelvében sem meséjében, sem szellemében. A magyarsághoz semmi köze sem lehetett, el is kellett pusztulnia. Helyébe valóban fillérekért, most már komoly, érdekes és főként magyar gondolatot sugárzó írások jönnek, a magyar irodalom új és régi, de soha el nem fakuló értékei. Elképzelni is fájdalmas, hogy évtizedek óta mennyi népelvilágosító irat könyv és ujság juthatott volna a dolgozó tömeg kezébe, ha a száz és ezer vagon papírt nem ponyvairok és ponyvakiadók csufították volna el.

Értesítem a t. fűrdővendégeimet, hogy **mától kezdve** a

Városi gőzfűrdőben

naponta lehet fürdeni.

A kádfűrdő hétfőtől-vasárnap délig reggel 7 órától állandóan nyitva van.

Nők részére a gőzfűrdő délután van nyitva.

Tisztelt fűrdővendégeinek boldog újévet kíván

MILSON HENRIK
bérli. 1419

Fűszerüzletberendezést

felszereléssel megvételre keres

a DMKSz Beszerzési és Fogyasztási Szövetkezete k. f. Nagyikinda. 1380

A szerkesztésért és kiadásért felel

Uzveggy dr. Mara Jenőné

Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Beckerek (Nagybeckerek)

Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.